

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, Československej armády 24, 036 01 Martin
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Spojenej škole v Martine
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z839
6. Názov pedagogického klubu	Komunikačné spôsobilosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	16.03.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Spojená škola, Martin
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Denisa Bučkuliaková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.ssmr.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Znaky šikanovania a ich identifikácia

Šikanovanie je prejavom sociálnej patológie, kde hlavným záujmom a **cieľom je niekomu ublížiť**. Od jednoduchej agresie sa líši snahou ublížiť druhému a navyše ešte získať ľubovoľnú odmenu vo svoj prospech.

Akákoľvek definícia šikanovania by však podľa odborníkov mala obsahovať tieto základné znaky:

- Jasný úmysel ublížiť druhému, či už fyzicky alebo psychicky. Napríklad bitie, strkanie, krádeže peňazí a vecí, schovávanie a ničenie vecí, ale aj posmievanie, nadávanie a vylúčenie zo spoločnosti ostatných.
- Útočníkom môže byť jedno dieťa alebo skupina detí.
- Incidenty sú opakované. Jednorazová akcia sa väčšinou za šikanovanie nepovažuje.
- Nepomer síl medzi útočníkom a obeťou, pričom tento znak je skutočne kľúčový.

Základné znaky, signály šikanovania delíme do troch skupín:

1. **priamo alarmujúce signály** - kedy účastník šikanovania alebo svedkovia povedia o incidente, prípadne je oznámený telefonicky/mailom.
2. **nepriamo alarmujúce signály**, kde patrí:
  - dieťa zmení správanie - je smutné, utiahnuté, vystrašené, agresívne, nepokojné,
  - dieťa pôsobí nesústredene, roztržito,

- zhorší sa mu prospech v škole,
- chodí neskôr zo školy, často čaká, kým ostatní odídu zo školy,
- dieťa zmenilo trasu zo/do školy,
- nemá kamarátov,
- sťažuje sa na školu, nechce sa mu tam ísť,
- sťažuje sa na kamarátov, spolužiakov, hovorí o vysmievaní, zvalovaní viny, ponižovaní,
- pýta si častejšie peniaze, prípadne miznú z domu peniaze alebo predmety,
- pýta si väčšiu desiatu,
- dieťa má zničené veci, roztrhané, chýbajú mu veci,
- dieťa je častejšie chorľavé,
- dieťa má modriny, škrabance, popáleniny.

3. signály kyberšikanovania, teda SMS správy, maily, informácie na sociálnych sieťach a pod.

Ak učiteľ alebo rodič zachytí aspoň tri z týchto signálov opakovane počas 2 až 3 týždňov, mali by sa porozprávať s rodičom, učiteľom aj s dieťaťom, prípadne s jeho kamarátmi, a pokúsiť sa zistiť príčinu takejto zmeny v správaní. Vždy záleží na tom, aby dospelí postupovali citlivo, s ohľadom na vzťah k dieťaťu a spolupracovali s rodinou.

Šikanované deti často nevedia rodičom, učiteľom ani iným dospelým povedať o tom, že sú šikanované, ale svojim zmeneným správaním skryto volajú o pomoc:

- počas prestávok bývajú samy a nemajú kamarátov,
- trávajú prestávky v blízkosti učiteľa, neďaleko dverí do triedy,
- pôsobia smutne, neisto, ustrašene alebo plačlivo,
- často mávajú rozhádzané, špinavé, neusporiadané veci v taške aj na lavici,
- pod rôznymi výhovorkami sa vyhýbajú škole – zvyšuje sa počet ich ospravedlnených, a postupne aj neospravedlnených vymeškaných hodín v škole alebo v záujmovom krúžku.

Pokiaľ má rodič akékoľvek podozrenie, odporúča sa kontaktovať pedagóga a konzultovať s ním uvedené signály šikanovania. Len na základe ich úzkej spolupráce je možné šikanovanie dieťaťa odhaliť a riešiť.

V súčasnom období sa často stretávame so šikanovaním v kyberpriestore, ktoré nazývame – **kyberšikanovanie**. Jedná sa o druh šikanovania, ktoré sa deje prostredníctvom informačných a komunikačných technológií, čiže internet, mobil, počítač.

Medzi šikanovaním a kyberšikanovaním je rozdiel, a to: kyberšikanovanie nemá časové a priestorové obmedzenie, rýchlo sa rozšíri k veľkému publiku, páchatelia môžu zostať v anonymite. Ďalej kyberšikanovanie ľahšie prekoná rozdiely a používa psychické prostriedky ubližovania a manipulácie.

Za kyberšikanovanie považujeme:

- urážanie a nadávanie,
- obťažovanie, zastrašovanie, vyhrážanie a vydieranie,
- zverejnenie trápnych, intímnych alebo upravených fotografií alebo videí,
- šírenie osobných informácií alebo klebiet,

- vylúčenie zo skupiny,
- krádež identity, vytváranie falošných a posmešných profilov, nenávistných skupín,
- kybernetické prenasledovanie.

Na kyberšikanu môže rodičov upozorniť, ak dieťa:

- nečakane prestane používať počítač,
- sa zdá nervózne, neisté alebo smutné pri čítaní emailov alebo okamžitých správ, správ v mobile,
- sa zdá nahnevané, depresívne alebo frustrované po odchode od počítača,
- nechce chodiť do školy alebo medzi ľuďmi, uniká do choroby,
- vyhýba sa rozhovoru o tom, čo robí na počítači,
- uzatvára sa pred rodinou a priateľmi, a súčasne popiera, že by sa niečo dialo,
- uniká do sveta fantázie, počítačových hier.

Aj pri kyberšikane platí, že ak rodič alebo učiteľ má podozrenie na kyberšikanu a s dieťaťom sa nedarí otvorene hovoriť, je potrebné vyhľadať odborníkov.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Výmena skúseností o kyberšikane a prevencia proti nej - brainstorming

Členovia klubu pracovali dnes, na rozdiel od iných stretnutí, len v jednej skupine. Rozprávali o skúsenostiach s kyberšikanou, ktorá sa už niekoľkokrát vyskytla aj v našej škole. Prevažne išlo o agresorov, ktorých obeť šikany poznali, takže učitelia v spolupráci s výchovným poradcom, psychológom školy a rodičmi, dokázali problém účinne riešiť.

Pre zvýšenie povedomia žiakov sa danej problematike venujú aj triedni učitelia na triednických hodinách, učitelia na hodinách etickej výchovy, v priestoroch školy je umiestnený panel o zákaze a intolerancii našej školy voči šikanovaniu. Všetky preventívne aktivity sú zakotvené v „**Programu na elimináciu šikanovania**“ a sú súčasťou celého výchovno- vzdelávacieho procesu. O trestno-právnej zodpovednosti študentov a o tom, že šikanovanie je trestný čin, sú študenti informovaní na prednáškach a besedách s okresným preventistom alebo príslušníkmi mestskej polície.

Následne si členovia klubu zahráli brainstorming na otázku, čo by malo dieťa urobiť, aby sa nestalo obeťou kyberšikany. Tu je výsledok:

- byť opatrný a dobre si premyslieť pri **vytváraní profilu**, čo všetko tam o sebe prezradí, aké fotky tam dá, koho si „přiberie“ do priateľov,
- **neuvádzať svoju skutočnú identitu**, nikomu nepovedať svoje meno, vek, adresu, telefón a žiadne údaje o sebe, o svojich blízkých,
- akékoľvek šikanovanie je potrebné oznámiť **rodičom, učiteľom, polícii**,
- nereagovať a neodpovedať agresorovi,
- uchovať si kompromitujúce materiály a správy **ako dôkaz**,
- **zmeniť si heslo**, e-mail SIM kartu, vystupovať pod iným menom, prezývkou,
- **nikdy nechodiť na schôdzku** s niekým neznámym, koho pozná len z internetu alebo mobilu,
- byť ostrážitý voči provokáciám, pokusom o šikanovanie,

- nikdy neveriť človeku, ktorý dieťa presvedča, aby zatajovalo svoje internetové kamarátstvo pred rodičmi,
- ak na internete alebo cez mobil niečo dieťa vyľaká, niečo škaredé, desivé, niečo z čoho sa cíti trápne, **nie je to chyba dieťaťa**,
- ak sa dieťa cíti nepohodlne alebo trápne pri online konverzácii, **má právo ju okamžite prerušiť** a odísť z četovej miestnosti,

V prevencii kyberšikany detí zohrávajú, okrem učiteľov, najdôležitejšiu úlohu rodičia. Tí by mali svoje deti upozorniť na to, že:

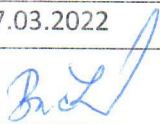

- internet môže byť **nebezpečný** a nie všetko čo sa tam uvádza je pravda,
- **nikdy nemôžu veriť človeku na druhej strane internetu alebo mobilu**, môže to byť človek, ktorý klame o svojom veku, pohlaví, záujmoch, vzhľade a podobne. Sú to:
  - pedofili,
  - ľudia, ktorí chcú fotografie a videá detí,
  - navádzajú na užívanie drog,
  - navádzajú na šikanovanie, alebo šikanujú deti,
  - nenávidia určité skupiny ľudí,
  - správajú sa agresívne, násilne,
  - chcú sa s deťmi tajne stretnúť, ublížiť im, uniesť ich,
  - získať osobné údaje o dieťati, jeho rodine, kamarátoch,
  - chcú oklamať, podviesť dieťa,
  - navádzajú na sebapoškodzovanie,
- nie je bezpečné dávať na internet alebo cez mobil svoje **osobné údaje**,
- domáci počítač je vhodné umiestniť v **obývacej izbe**, ktorá je prístupná všetkým členom domácnosti, najlepšie tak, aby rodičia mali vždy výhľad na monitor,
- stanoviť medzi deťmi a rodičmi **jasné pravidlá pre používanie internetu**, urobiť rozvrh na dni a presný čas, kedy má dieťa povolenie stráviť čas na internete, najlepšie v čase prítomnosti rodiča,
- najmenšie deti by nemali používať četovacie miestnosti bez moderátora, v ktorých môže byť dieťa najviac ohrozené,
- vytvoriť medzi dieťaťom a rodičom **vzťah vzájomnej dôvery**, aby dieťa vedelo, že pri akejkoľvek nejasnosti alebo probléme sa môže obrátiť na rodiča,
- zabezpečiť aby dieťa hralo iba hry, ktoré sú určené **správnej vekovej skupine** a s vhodným obsahom,
- pri výbere školy, mládežníckeho klubu, centra voľného času, letných táborov a podobne sa informovať, aké majú jednotlivé organizácie vypracované programy prevencie voči e-ohrozeniam,
- neustále sa informovať, vzdelávať, zlepšovať svoje zručnosti na internete, v mobilnej komunikácii a nových technológiách,
- **byť v kontakte s inými rodičmi, učiteľmi**, vymieňať si informácie a poznatky.

13. Závěry a odporúčania:

Posledné výskumy v oblasti skúmania šikany a iných sociálno - patologických javov v školách ukazujú, že až 41 % detí v škole je šikanovaných. Ide o extrémne vysoké číslo, ak vieme, že následky šikany ovplyvnia dieťa na celý život. Nejde len o malú epizódu v živote dieťaťa, ale zážitok, ktorý si zapamätá navždy. Potvrdil to aj výskum amerických psychiatrov, ktorí uvádzajú: „Následky šikanovania sú priame, viacpočetné a dlhotrvajúce s najhoršími dopadmi ako na obeť, tak na agresorov.“

Na Slovensku sa podľa výskumu VÚDPaP s nejakou formou agresívneho správania cez internet stretla približne 1/3 detí 9. ročníka základných škôl. Deti okrem toho samé uvádzajú, že bývajú nielen obeťami, ale aj aktérmi takéhoto správania. Najčastejšie si sami „robia srandu“ z druhých, taktiež uvádzajú, že už niekomu nadávali cez internet. Čo s tým urobíme je len na nás. Na ďalších stretnutiach si priblížime

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Denisa Bučkuliaková
15. Dátum	17.03.2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Alena Hanusková
18. Dátum	18.03.2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Spojená škola
Československej armády 24
036 01 MARTIN

